

Razumijevanje opasnosti i zaštita privatnosti

 Centar za nestalu
i zlostavljano djecu

 VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

HRVATSKA UDRUGA ZA
ODNOSE S JAVNOŠĆU

1. **Važnost čuvanja osobnih podataka** (15 minuta)

Učenicima postavite nekoliko pitanja za raspravu:

- Koristite li internet?
- Za što najčešće koristite internet?
- Znete li s koliko godina djeca smiju otvoriti profil na društvenim mrežama (Donja dobna granica za otvaranje profila na društvenim mrežama je najčešće 13 godina.)?

Učenicima pročitajte sljedeću situaciju:

Zamislite da imate 13 godina i koristite neku društvenu mrežu. Dobili ste poruku od osobe koju ne poznajete. Kroz razgovor saznajete da osoba voli sve iste stvari kao i vi te da ima godina koliko i vi. Jako vam je lijepo dopisivati se s tom osobom i otkrivате sve više zajedničkih interesa. Osoba vam je rekla neke informacije o sebi: gdje živi, u koju školu ide i slično. Pita vas da i vi njoj kažete navedene informacije.

Pitanja za raspravu za učenike:

- Što biste napravili u navedenoj situaciji?
- Što su to osobni podatci?
- Smijemo li nepoznatim osobama reći svoje osobne podatke?
- Što se može dogoditi ukoliko nepoznatoj osobi kažemo adresu škole u koju idemo ili svoju kućnu adresu?
- Možemo li biti sigurni da osoba ima onoliko godina koliko tvrdi da ima?

Tijekom rasprave, učenicima objasnite što su to osobni podatci (Na primjer: kućna adresa, ime i prezime, adresa škole u koju idu...) te koje se sve opasnosti mogu dogoditi ukoliko nepoznatim osobama otkriju svoje osobne informacije (Na primjer: Dolazak osobe na njihovu adresu, osobito ukoliko osobi kažu i radno vrijeme roditelja.) . Naglasite im kako nikada ne bi trebali razgovarati s nepoznatim osobama na internetu.

Objasnite im kako na internetu postoje zlonamjerne osobe koje se lažno predstavljaju kao njihovi vršnjaci te imaju loše namjere. Neke od tih osoba mogu biti vrlo vješte u uspostavljanju odnosa povjerenja, te ih vrlo lako mogu uvjeriti da su njihovi vršnjaci.

Pročitajte učenicima kako prepoznati nečije loše namjere kod korištenja interneta:

- traže vaše osobne podatke: mjesto stanovanja, kućnu adresu, broj mobitela, fotografije;
- kažu da se žele što prije s vama sastati uživo, da je vaš odnos poseban i da nikome ne govorate o tom odnosu;
- uzrokuju vam osjećaj nelagode i straha;
- ako ne pristanete na nešto što vas osoba traži, počinje vam prijetiti i ucjenjivati vas te
- često ispituju jesu li vam roditelji kod kuće.

2. Elektroničko nasilje (20 minuta)

Zadatak: Svaki učenik neka na papir nacрта jednu stvar koja ga čini sretnim na internetu (Na primjer: gledanje crtanih filmova, igranje video igara, slušanje glazbe...) i jednu stvar koja ga čini tužnim na internetu (Na primjer: ružne poruke, vrijeđanje, neprimjereni sadržaji...).

Nakon što učenici nacrtaju zadano, postavite im navedena pitanja za raspravu:

- Zna li što je to elektroničko nasilje (Svaka zlonamjerna i ponavljana upotreba informacijskih i komunikacijskih tehnologija kako bi se nekome nanijela šteta:
 - - govor mržnje i poticanje na grupnu mržnju;
 - - otkrivanje osobnih informacija;
 - - vrijeđanje;
 - - izlaganje dobi neprimjerenim sadržajima.)?
- Kako se osjeća osoba kojoj netko piše ružne riječi na internetu?
- Što trebamo napraviti ukoliko vidimo vrijeđanje na internetu?

Učenicima objasnite koliko je važno prijaviti elektroničko nasilje i neprimjerene sadržaje na internetu. Naglasite i važnost razgovora s odraslom osobom od povjerenja ukoliko ih nešto uznemiri, te razgovarajte o važnosti međusobnog poštovanja drugih na internetu jednako kao i u stvarnome svijetu.

3. Zaključak (10 minuta)

Neka učenici na plakat napišu (ili nacrtaju) glavna pravila vezana uz sigurnost na internetu koja su naučili.